

”The research Jigsaw”

*En teoriutvecklande och testande studie i jakten på
nyckelvariabler för fredsbyggande.*

Emilia Modigh

Abstract

The peacebuilding phenomenon has come to dominate the peace and security research spectra. Questions concerning what defines a successful peacebuilding mission and how to get there, is consequently widely debated. In this study a new theoretical framework is therefore developed, with the aim to try to outline some key concepts that are important to incorporate in peacebuilding missions. With outset in eminent research, the framework aims to explain if there are any key variables that needs extra reconsideration and attention when building peace in post conflictual societies. The variables of the framework are further on tested against four empirical cases; Nepal, Guatemala, Mozambique and Sierra Leone, ten years after a signed peace agreement. Where the definition of agonistic peace has coded the cases as either failures or successful peacebuilding missions. Guatemala is further on outlined as a failure and the other cases are referred to as successful peacebuilding missions. The analysis concludes that one important key concept to prioritize when planning and executing peacebuilding missions is to include a “credible third party” in the process.

Nyckelord (ca. 5 st): Peacebuilding, agonistic peace, key concepts, credible third party, Nepal, Moçambique, Sierra Leone, Guatemala.

Antal tecken: 69 793

Akronymer

MINUGUA	United Nations Mission for the Verification of Human Rights and of Compliance with the Commitments of the Comprehensive Agreement on Human Rights in Guatemala
URNNG	Unidad Revolucionaria Nacional Guatemalteca
UNAMSL	United Nations Mission in Sierra Leone
UNIOSIL	United Nations Integrated Office in Sierra Leone
ONUMOZ	United Nations Operation in Mozambique
RENAMO	Resistencia Nacional Moçambicana
FRELIMO	Frente de Liberaçao de Moçambique
CPN-M	Communist Party of Nepal – Maoist
UNMIN	United Nations Mission in Nepal
UNIOSIL	United Nations Integrated Office in Sierra Leone
UNAMSIL	United Nations Mission in Sierra Leone
UNIPSIL	United Nations Integrated Peacebuilding Office in Sierra Leone
RUF	Revolutionary United Front

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och forskningsfråga.....	1
1.2	Disposition.....	2
	Redogörelse av agonistisk fred.....	2
2	Teori	4
2.1	Tidigare forskning.....	4
2.2	Teoretiskt ramverk.....	5
2.3	Operationalisering.....	8
2.4	Teoriavgränsning.....	10
3	Metod	12
3.1	Forskningsdesign.....	12
3.2	Material.....	13
3.3	Val av fall.....	14
3.3.1	Uppnådd Agonistisk fred.....	15
4	Analys	17
4.1	Guatemala.....	17
4.1.1	Tillämpning av det teoretiska ramverket.....	17
4.2	Moçambique.....	19
4.2.1	Tillämpning av det teoretiska ramverket.....	20
4.3	Nepal.....	22
4.3.1	Tillämpning av det teoretiska ramverket.....	22
4.4	Sierra Leone.....	24
4.4.1	Tillämpning av det teoretiska ramverket.....	24
4.5	Sammanställning.....	26
5	Slutsats	28
6	Referenser	29

1 Inledning

Fredsbyggande som fenomen har genomgått ett skifte. FN:s institutionalisering av problemet genom skapandet av United Nations Peacebuilding Commission 2005. Tillsammans med den prioritering som fred har fått i Agenda 2030 till skillnad från i millenniemålen där fredsbyggande exkluderades talar för att en förändring skett på området (Ramsbotham et al. 2016:271; UNPBC; Greenberg 2016). Diskussionen inom freds- och konfliktforskningen har likaså börjat skifta, där disciplinens fokus har gått från att beröra hur konflikter avslutas till att fokusera på hur fred skapas (IPI 2018).

Även om det finns en enad syn på att någon typ av fredsbyggande är välbehövligt, råder det idag ingen konsensus över vilka parametrar som faktiskt behövs för att fred ska uppnås. Tristan Anne Borer et al. kallar debattens positionering för ”The research Jigsaw” där det inte finns någon komplett bild, forskare emellan, om hur fred ska uppnås på bästa sätt, med andra ord hur man ska lägga ”The jigsaw puzzle”. Läggspelet utgörs av forskare likt Roland Paris som menar att liberalt fredsbyggande där demokratisering och institutionalisering är vägen att gå för att nå fred (Paris 2010:337, 347). Vilket kontrasteras med en ökad kritik från en mängd forskare som trycker på de svagheter som den liberala fredsprocessen erhåller. Oliver P. Richmond menar exempelvis att ett liberalt fredsbyggande är för normativt och trycker istället på att ett hybrid fredsbyggande där staten byggs upp av det lokala, men innehar internationell legitimitet är att föredra (Richmond - Pogodda 2016:7, 22; Borer et al. 2006:7).

Polariseringen som präglar debatten om hur fredsbyggande ska genomföras har hittills inte gett upphov till många framgångar. Då 90% av konflikterna som bröt ut under 2000-talet var i länder som redan upplevt krig, där en betydande del av dessa genomgått fredsbyggande insatser (Gurung – Drew 2015:7). Det är något som inte fungerar och således något som måste åtgärdas. I studien utvecklas därför ett teoretiskt ramverk som ämnar att fastställa några parametrar som med fördel kan inkluderas i en fredsbyggande insats, för att en fred ska uppnås.

1.1 Syfte och forskningsfråga

Då det från många håll uttrycks att det är hög tid att finna vägar, variabler och tillvägagångssätt som är att föredra i kampen om att uppnå fred (Ramsbotham et al. 2016:281; IPI 2014:1; Lund 2003:3). Syftar denna studie att genom utvecklandet

av ett teoretiskt ramverk försöka urskilja eventuella nyckelvariabler som kan generera ett lyckat fredsbyggande.

”Vilka variabler är viktiga att ta hänsyn till i ett fredsbyggande inom de närmsta tio åren efter fredsavtal signerats för att nå agonistisk fred?”

En mer omfattande definition av agonistisk fred följer nedan (avsnitt 1.4).

1.2 Disposition

För att inleda jakten på vilka vägar som är mer fördelaktiga att ta för att uppnå en agonistisk fred, finns det en poäng i att definiera begreppet. Studien inleds därför med en redogörelse för agonistisk fred. Detta följs av en presentation av mitt egenutvecklade teoretiska ramverk, som med stöd i tidigare forskning innehåller variabler vilka anses vara vitala för ett lyckat fredsbyggande. Detta följs av ett metodavsnitt och därefter redovisas analysavsnittet där det teoretiska ramverkets variabler testas på fyra empiriska fall. Fallen har alla genomgått lyckade eller misslyckade fredsbyggande, utifrån definitionen av en agonistisk fred. Målet är då att ta reda på vilka variabler som är närvarande i de lyckade respektive misslyckade fallen för att eventuellt kunna förklara vad som bör prioriteras för att nå ett lyckat fredsbyggande.

Redogörelse av agonistisk fred

Definitionen av agonistisk fred är centralt då begreppet i denna studie utgör preciseringen av ett lyckat fredsbyggande och är således avgörande i att fastställa vilka empiriska fall som är lyckade eller misslyckade. Inom fredsbyggande forskning används vanligtvis hållbar fred som måttstock av ett lyckat utfall. Anledningen till att jag väljer att använda mig av *agonistisk fred* istället för *hållbar fred* som definition av ett lyckat fredsbyggande, grundar sig i svårigheten att precisera när en postkonfliktuell stat når en hållbar fred. Nord- och Sydkorea anses exempelvis av många forskare ha haft fred i över 50 år, men ett återfall i konflikt är inte omöjlig vilket belyser den stora utmaningen i att definiera när en fred är hållbar (Page Fortna 2004b:43; MSB 2017).

Idén om agonistisk fred kommer ursprungligen från Chantal Mouffes koncept om agonistisk pluralism där hon ifrågasätter den traditionella liberala synen på demokrati. Hon menar att vi måste tillåta att konflikt kan uppstå och se det som en nödvändig drivande kraft för förändring. Inte nödvändigtvis som något negativt. I ett fredligt samhälle är målet således inte att utrota konflikter per se, utan att konflikterna ska lösas på ett icke-våldsamt sätt. Demokratins uppgift bör

följaktligen vara att förändra *antagonismen*, som syftar till en ”vi och dem”-relation där de olika sidorna är fiender i konflikt, till *agonismen*, som syftar till att se sina motparter som motståndare, vilka anses vara legitima och ska behandlas med någon typ av grundläggande respekt. Även om parterna i en agonistisk fred inte lever i ren harmoni, är båda parterna med på att de tillhör samma symboliska sfär i vilket konflikten utspelar sig (Mouffe 1999:755–6; Mouffe 2013:13; Ramsbotham 2010:53). Idén har senare vidareutvecklats mer i termer av fredsforskning av bland annat Rosemary Shinko som förstärker antagandet att konflikt har en avgörande roll inom politik. Hon belyser hur vi måste se fred som en föränderlig politisk process och kamp skapad av strategiskt samspel av maktrelationer (Shinko 2008:475–6, 490; Peterson 2013). Agonistisk fred innebär således att vän-fiendedikotomin åsidosätts och ses istället som ett möte mellan motståndare där det finns en grundläggande respekt mellan parterna (Shinko 2008:478). Den agonistiska freden går således bortom ren negativ fred, men är inte helt reducerad till positiv. Detta speglar en kritisk förståelse av fred där strukturer så som institutioner och relationer är grundläggande för skiftet från antagonistisk till agonistisk fred (Aggestam et al. 2015:1740; Galtung 1996).

Jag ämnar inte undersöka huruvida fredsbyggandet har följt teorin om ett agonistsikt fredsbyggande eller inte, då det redan finns forskning kring detta (Aggestam et al 2015). Jag ser den agonistiska freden som en slutlig förhållningspunkt, för att kunna avgöra huruvida ett fall har uppnått ett lyckat fredsbyggande eller inte. Ett fall som inte uppnått agonistisk fred betraktas således som ett misslyckat fall. Tillvägagångsätt, operationalisering och insamling av material för framtagandet av kategorisering av fallen finns under avsnitt (3.2). Resultatet utifrån definitionen av en agonistisk fred kategoriserar Guatemala som ett misslyckat fall då agonistisk fred inte uppnåtts inom tio år efter det signerade fredsavtalet, medan Sierra Leone, Nepal och Moçambique alla har uppnått agonistisk fred och betraktas därför som lyckade.

2 Teori

I detta avsnitt redogör jag inledningsvis för tidigare forskning inom området. Med stöd i den forskningen presenteras sedan mitt teoretiska ramverk och därefter operationaliseringen av detta. Avsnittet avslutas med en teoriavgränsning.

2.1 Tidigare forskning

Efter kalla kriget exploderade litteraturen kring fredsbevarande insatser. Antalet signerade fredsavtal ökade drastiskt under denna tid. Nu blev det mer vanligt att konflikter avslutades genom förhandlade avtal, än i militära vinster (Jarstad et al. 2015:1). Insikten om de begränsningar som fredsbyggandet visade sig ha ledde dock till en pessimism. De senare arbetena som producerats har följaktligen varit mer teoretiskt och metodologiskt stränga. Forskare har börjat rannsaka vad som är lyckade och misslyckade fredsbygganden och hur det på bästa sätt genomförs (Page Fortna - Howard 2008:284; Högbladh 2011:49). Det har följaktligen gjorts en del forskning som tittat på hur det gått sedan ett fredsavtals slutits, bland annat har Anna Jarstad et al. kvantitativt undersökt hur fredsavtal har utfallit 20 år efter att de signerats. Studien resultat redovisar att det i regel gått ganska dåligt för en större del av fallen (Jarstad et al. 2015). Forskning kring varför vissa avtal rörande eldupphör håller eller bryts, samt studier om varför vissa inbördeskrig utmynnar i fredsavtal och andra inte har likaså genomförts (Page Fortna 2004b; Walter 2002; Walter 2010). Det har även skrivits artiklar där stater som haft FN-sanktionerade fredsbevarade operationer jämförts med stater som inte haft det för att undersöka om det gör någon skillnad. Nicholas Sambanis har exempelvis kommit fram till att FN-operationer kortsiktigt har positiva effekter på fredsbyggande, men att de avtar över tid (Sambanis 2008). Även undersökningar kring en tredje parts inverkan på fredsbyggande har gjorts (Hartzell et al. 2001; Page Fortna 2008). En hel del empiriska undersökningar rörande hur avväpning, demobilisering och återanpassning (DDR) kan påverka ett postkonfliktuellt fredsbyggande har genomförts, bland annat dess påverkan på genomförande av val efter att ett fredsavtal signerats (Muggah 2009; Stanley - Call; Gamba 2008; Darby - Mac Ginty 2008; Babbitt 2008; Ghehali 2009; Flores - Nooruddin 2012; Reilly 2008).

Forskningen kring framgångsrikt fredsbyggande och hur det nås är utbredd, det finns även som ovan nämnts en önskan att börja redogöra för vilka nyckelvariabler som behöver prioriteras (Ramsbotham et.al 2016:281; IPI 2014:1; Lund 2003:3). Att jag då tar denna forskning i beaktning och utgår från den i skapandet av mitt teoretiska ramverk kan därför motiveras.

2.2 Teoretiskt ramverk

I bakgrund till de resonemang och resultat från den ovannämnda tidigare forskningen ämnar jag producera mitt eget teoretiska ramverk. Detta testas sedan på fyra empiriska fall (Sierra Leone, Moçambique, Nepal och Guatemala) för att ta reda på om det går att utvinna några nyckelvariabler som bör prioriteras i fredsbyggande. Det teoretiska ramverkets variabler redovisas nedan och efter varje variabel framförs operationaliseringen av denna, detta för att sedan kunna undersöka variablernas närvaro i de empiriska fallen.

Variabel 1. Trovärdig tredje part

En tredje parts närvaro i implementeringen av fredsavtal och i fredsfrämjande aktiviteter minskar risken för en stats återfall i konflikt. Internationella organisationer som FN kan således spela en stor roll i att bevara säkerheten mellan parterna, vilket i sin tur ökar chansen för fred (Page Fortna 2008:109, 111; Hartzell et al 2001:193). För att den tredje parten ska kunna generera säkerhet krävs det att denne är trovärdig. Detta kan åstadkommas om tredje parten genomför de förpliktelser som den åtagit sig, om dessa dessutom genomförs inom de närmsta åren efter ett fredsavtal är signerat ökar det partens trovärdighet. Detta behöver inte innebära att en tredje part måste skicka in massiva fredsbevarande trupper, men något måste göras för att övertyga alla inblandade parter att implementeringen av fredsavtalet och kampen för en mer stabil fred är av största vikt. Att den tredje parten exempelvis stannar kvar i det berörda området tills den militära faran är över skapar trygghet. Även utförandet av fredsfrämjande aktiviteter så som att övervaka val, polisväsendet och att mänskliga rättigheter efterlevs ökar trovärdigheten gentemot tredje parten (Walter 1999:154; Walter 2002; Page Fortna 2008:6, 9–10, 106, 116).

Operationalisering

- Tredje parten genomför det avtalet kräver att den ska utföra.
- Detta ska ha påbörjats inom två år efter ett signerat fredsavtal.
- Tredje parten har stannat kvar i området tills militär fara är över.
- Tredje parten accepteras av de övriga parterna.

Variabel 2. Reform av polisväsendet

Postkonfliktuella styren som har en formell konstitution och följer rättsstatsprincipen är mindre sannolika att återfalla i konflikt. Detta eftersom konfliktparterna blir mer förutsägbara vilket i sin tur genererar en tillförlitlighet mellan dem. Politiska institutioners uppbyggnad bör därför prioriteras framför institutioner präglade av exempelvis ekonomisk utveckling (Walter 2010:33). Genom att skapa sådana nya institutionella arrangemang för den postkonfliktuella staten ökar säkerheten mellan parterna vilket i sin tur ger upphov till grogrund för fred (Hartzell et al. 2001:203). Polisväsendet utgör följaktligen en av de viktigaste

institutionerna som måste fungera väl för att behålla ordning och skydda mänskliga rättigheter i övergångsperioden. Detta då bland annat uppkomsten av väpnade grupper och *spoilers* bättre kan förebyggas. Om reformen dessutom skrivs in i fredsavtalet och implementeras inom de första åren efter att fredsavtalet signerats, ökar möjligheten till ett fredligare utfall. (Seyle 2013; Babbitt 2006:71; Stanley - Call 2008:306; Borer et al. 2006:21).

Operationalisering

- Reform av polisväsendet har genomförts.
- Denna reform har satts igång minst två år efter fredsavtalet har signerats.

Reform av polisväsendet brukar vanligtvis inkluderas i en stats säkerhetssektorsreform. Demobilisering, avväpning och återanpassning av ex-kombattanter brukar även innefattas i denna (Stanley – Call 2008:300). Jag har valt att redovisa reform av polisväsendet som en egen variabel, då variabel 5 (se nedan) redan belyser demobilisering och avväpning och variabel 6 (se nedan) berör återanpassning. Även då polisen som ovan nämnts är en sådan central aktör i postkonfliktuella stater.

Variabel 3. Inkluderat fredsbyggande

För att ett fredsbyggande ska var slagkraftigt krävs det att samtliga grupper i det postkonfliktuella samhället får en möjlighet att bli hörda. Det kan handla om att bygga upp förtroende mellan parterna, undanröja fördomar och tillsammans bemöta gemensamma problem. Att framförallt inkludera historiskt marginaliserade grupper i fredsprocessen har visat sig förbättra implementeringen av fredsavtalen. Även att försöka aktivera de som påverkats mest av konflikten, såsom kvinnor och barn i fredsbyggandet. Det finns följaktligen relevans för dessa att få bevittna att implementering av fredsavtalet faktiskt sker. Att ta ett fredsavtal på allvar och genomföra det som bestäms måste således vara högt prioriterat (Darby – Mac Ginty 2008:368; Muggah 2009:135; Quinney 2011; Bouvier 2016:8–9; USIP 2017:2; Pouligny 2009:175). Dock är det sällan möjligt att inkludera en konflikts alla berörda parter i ett fredsbyggande, bland annat på grund av att extremister sällan accepterar samtliga punkter i en överenskommelse. Att försöka inkludera de grupper som representerar en betydande del av samhället måste prioriteras, särskilt de aktörer som har resurser och intentioner att eventuellt sabotera ett avtal. Att tillämpa lokalt grundade metoder i fredsbyggandet och inte enbart utgå efter internationella riktlinjer är därför att föredra för att försöka undvika dessa *spoilers*. Om det är en tredje part som har övergripande makt i fredsbyggandet krävs det att det finns lokala partnerskap i fredsavtalet för att fredsbyggandet ska anses vara inkluderande (Darby - Mac Ginty 2008:362; Pouligny 2009:177).

Operationalisering

- Samtliga delar av fredsavtalet implementeras i någon mån.
- Reformerna har skapats och genomförts för att inkludera marginaliserade grupper.
- Fredsavtalet inkluderar lokala aktörer med bestämmande makt utöver de två konfliktparterna.

Variabel 4. Systematisk demobilisering och avvapning

Avvapning brukar i regel innebära insamling, bortskaffande samt förstörelse av lätta vapen som reguljära och irreguljära kombattanter innehar (Muggah 2009:131). Denna insamling görs bland annat för att undvika illegal handel av vapen, som annars kan bidra till våldsbrott. Det finns resonemang om att dessa vapen kan generera trygghet för gemene man, då civila kan skydda sig själva till varje pris. Men att genomföra avvapning gör det svårare och mer kostsamt att fortsätta använda våld, vilket gör att risken för oförutsägbara våldsutspel minskar. Demobilisering, som innebär det formella avvecklandet av aktiva kombattanter, bidrar även till detta (Page Fortna 2004b:21, 23; Muggah 2009:126). En misslyckad demobilisering kan således ge upphov till återfall i konflikt samt att antalet beväpnade grupper ökar (Gamba 2008:178, 184). Avvapning och demobilisering måste vara understödda av relevanta aktörer för att fungera. Att titta på om dessa funktioner är inkluderade i det formella fredsavtalet är följaktligen ett lämpligt sätt att ta reda på om avvapningen och demobiliseringen är uppmuntrade av legitima aktörer (Muggah 2009:134).

Operationalisering

- Avvapning och demobiliseringsplaner är med i avtalet.
- Dessa har implementerats inom de närmsta åren efter ett signerat fredsavtal.

Avvapning och demobilisering skulle kunna delas upp i två skilda variabler, men jag har valt att kombinera dessa, detta eftersom det finns en svårighet i att avgöra vilket av de två faktorerna som faktiskt genererar en stabilitet och i förlängningen är betydelsefull för att den agonistiska freden ska nås (Page Fortna 2004b:182).

Variabel 5. Återanpassning

Att återintegrera kombattanter från paramilitära grupper och säkerhetsstrupper i samhället är centralt då de annars kan agera som *spoilers* och underminera fredsbyggandet (Darby - Mac Ginty 2008:366). Återanpassning handlar om att stödja ex-kombattanters integration i sociala, ekonomiska och till och med ibland politiska nätverk. Det kan handla om att möjliggöra för arbete och inkomst, eller inkludera dem i mer sociala sammanhang. Eftersom det är en tidskrävande process, föredras det att implementeringen av återanpassningen sker kort tid efter fredsavtalet har signerats (Muggah 2009:127 134).

Operationalisering

- Planer på återanpassning är med i avtalet
- Implementeringen av dessa har gjorts inom de närmsta åren efter fredsavtalet signerats.

Variabel 6. Återhållsamhet med genomförandet av val

Genomförande av val är en viktig och symbolisk startpunkt för stabilisering av ett konflikttrabbat område. Men det krävs en försiktighet i utformandet av valen för att de ska bli framgångsrika (Ghebali 2009:144). De ska inte införas för nära inpå ett signerat fredsavtal, eftersom det i regel råder brist på tillit mellan de nyligen krigande parterna. Den parten som vinner det första postkonfliktuella valet kan ta till auktoritära medel och exempelvis förbjuda oppositionen. Parterna kan således uppleva att de tjänar mer på att fortsätta kriga än att genomgå en eventuell valförlust (Walter 1999:154). En process med avvärjning, demobilisering och återanpassning (DDR) ska därför med fördel implementeras innan val genomförs (Page Fortna 2003:79; Page Fortna 2008). Tidigt genomförda val ökar även risken för återfall i konflikt. Men om genomförandet av val fördröjs i minst två och helst tre år efter ett signerat fredsavtal minskar denna risk avsevärt (Flores - Nooruddin 2012:566; Reilly 2015:8).

Operationalisering

- Val har genomförts 2–3 år efter fredsavtalet signerats.
- DDR har inletts innan valet genomförts.

2.3 Operationalisering

För att kunna ta reda på huruvida variablerna från det teoretiska ramverket är närvarande, och i så fall till vilken grad de är implementerade i de olika fallen använder jag mig av en ordinalskala för att gradera utfallet av variablerna. Anledningen till att jag använder mig av ordinalskala är för att skapa tydlighet i resultatet. Under materialavsnittet (3.2) förklaras bakgrunden till kodningen av variablerna tydligare och i analysavsnittet (4.0) redovisas kodningen av variablerna. Kortfattat kodas ordinaltalen genom att jag utläser vad som faktiskt gjorts under de tio år som följt efter fredsavtalet signerats, och inte bara vad som påstods skulle genomföras. Jag har valt att använda en skala från 3 till 1 där ordinaltal 3 speglar ett lyckat utfall, ordinaltal 1 står för variabler som ska undvikas och således ett misslyckat utfall samt ordinaltal 2 som speglar ett mellanting. Anledning till att ordinaltalen är uppbyggda på detta sätt grundar sig av en av mina huvudkällor, databasen Peace Accord Matrix (PAM), som använder sig av en implementeringsgrad på tre punkter där 3 är full implementering, 2 är mellanimplementering och 1 är minimal/ingen implementering. Varför jag har valt att inkludera en mellan-grad är för att skapa en nyans i utfallet. Detta innebär att om

en variabel inte innehåller alla parametrar för ett lyckat eller misslyckat utfall behöver den inte tvingas in i ett utav facken och påverka resultatet. Utan kan då istället sättas in i mellankategorin.

Fig 1. Ordinaltalens gradering.

Ordinaltal	Innebörd	Utfall
3.	Full implementering av variabeln	Lyckat
2.	Mellanimplementering av variabeln	Mellan
1.	Minimal/ingen implementering av variabeln	Misslyckat

För att undersöka implementeringsgraden av det teoretiska ramverkets variabler på de empiriska fallen, har jag använt mig av operationaliseringen som redovisats under varje variabel. Jag har sedan graderat dessa utifrån ordinalskalan (Fig 1). Detta redovisas nedan i Fig. 2.

Fig 2. Variablernas gradering.

Variabel	Ordinaltal 3	Ordinaltal 2	Ordinaltal 1
Variabel 1: Trovärdig tredje part	<ul style="list-style-type: none"> - Tredje parten har genomfört det som krävs av dem enligt fredsavtalet. - Detta ska ha påbörjats två år efter ett signerat fredsavtal. - Tredje parten har stannat kvar i området tills militär fara är över. - Tredje parten accepteras av de övriga parterna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tredje parten har inte genomfört allt som krävs av dem enligt fredsavtalet. - Har stannat kvar i området tills militär fara är över. - Tredje parten accepteras någorlunda av de övriga parterna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tredje parten har lämnat området innan militär fara är över. - Har inte genomfört allt som krävs av dem enligt fredsavtalet. - Tredje parten ogillas av de övriga parterna.
Variabel 2: Reform av polisväsendet	<ul style="list-style-type: none"> - Reform av polisväsendet har genomförts. - Reformen har inletts minst två år efter signerat fredsavtal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reform av polisväsendet har genomförts men mer än två år efter signerat fredsavtal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Reform av polisväsendet har påbörjats men inte slutförts.
Variabel 3: Inkluderande fredsbyggande	<ul style="list-style-type: none"> - Samtliga delar av fredsavtalet har implementerats i någon mån. - Reform har skapats och genomförts för att inkludera marginaliserade grupper. - Fredsavtalet inkluderar lokala aktörer med bestämmande makt utöver de två konfliktparterna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Samtliga delar av fredsavtalet implementeras i viss mån. - Reform för att inkludera marginaliserade grupper har skapats men ej genomförts. - Fredsavtalet inkluderar lokala aktörer utöver de två konfliktparterna men utan bestämmande makt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Delar av fredsavtalet har inte implementerats. - Få eller inga reformer gällande inkludering av marginaliserade grupper har genomförts. - Fredsavtalet inkluderar inga, eller hårt begränsade lokala aktörer utöver de två konfliktparterna.

Variabel	Ordinaltal 3	Ordinaltal 2	Ordinaltal 1
Variabel 4: Systematisk avväpning & demobilisering	- Avväpning och demobiliseringsplaner är med i fredsavtalet. - Dessa har implementerats inom de närmsta åren efter ett signerat fredsavtal.	- Avväpning och demobiliseringsplaner är med i fredsavtalet. - Dessa har inte implementerats.	- Avväpning och demobilisering är inte med i fredsavtalet alls. - Dessa har heller inte implementerats.
Variabel 5: Återanpassning	- Planer på återanpassning är med i avtalet. - De har implementerats inom de närmsta åren efter ett signerat fredsavtal.	- Planer på återanpassning är med i avtalet. - De har inte implementerats.	- Planer på återanpassning är inte med i avtalet. - De har inte implementerats.
Variabel 6: Återhållsamhet med val	- Val har genomförts två till tre år efter fredsavtalet signerats. - DDR har inletts innan valet genomförts.	- Val har genomförts tidigare eller senare än två till tre år efter signerat fredsavtal. - DDR har ej inletts innan valet genomförts men planer finns i fredsavtalet.	- Inget val har genomförts - DDR har inte inletts innan valet genomförts.

Om en majoritet av variablerna på fall X kodas som ordinaltal 3 speglar detta ett lyckat fredsbyggande enligt det teoretiska ramverket. En majoritet av ordinaltal 2 speglar ett mellanting och en majoritet av ordinaltal 1 speglar ett misslyckat fredsbyggande enligt det teoretiska ramverket. Om då resultatet av fall X blir lyckat enligt teorin (en majoritet av ordinaltal 3) och fall X även bedömts som att ha uppnått agonistisk fred (alltså ett lyckat fredsbyggande) betyder detta att det teoretiska ramverket faktiskt kan säga något om vilka variabler som är att föredra för att uppnå ett lyckat fredsbyggande. Likaså om fall Y innehar en majoritet av ordinaltal 1 (misslyckat) och sedan inte anses ha uppnått agonistisk fred (misslyckat) kan det teoretiska ramverket redogöra för vilka variabler som bör prioriteras. Men om resultatet av fall Z får en majoritet av ordinaltal 1 (misslyckat) enligt ramverket, men har bedömts som att ha uppnått agonistisk fred (lyckat fredsbyggande) kan det antingen vara så att en eller flera variabler från det teoretiska ramverket inte har något med lyckade fredsbyggande att göra. Alternativt att det finns en motsättning inom en variabel. Exempelvis att variabel 3, rörande inkluderande fredsbyggande, har uppnått ordinaltal 3, men att de lokala aktörer som inkluderats i fredsbyggandet har kämpat emot fred och underminerat fredsbyggandet.

2.4 Teoriavgränsning

Fredsfrämjande mekanismer implementeras inte isolerade från varandra, utan påverkar varandras utfall. Detta bidrar till en svårighet i att ta reda på exakt vilken variabel som ger upphov till ett visst resultat. Vidare finns det ändå en vikt att

försöka undersöka olika förklaringsmodeller då vissa faktorer faktiskt genererar större skillnader än andra (Page Fortna 2004b:174). Matthew Hartzel et al skrev redan 2001 att det fanns nog med forskning inom området för att göra det givande att undersöka och leta efter nyckelvariabler för postkonfliktuell stabilitet (Hartzel et al. 2001:184). Jag hävdar sålunda inte med min studie att varje variabel enskilt genererar agonistisk fred.

Variablernas framtagande har påverkats av flera faktorer, bland annat tillgänglighet av material. Jag har övervägt och undersökt huruvida variablerna är operationaliserbara och om det finns tillräckligt med material för att stötta upp en eventuell undersökning. Variabler som är mer djupgående och tidskrävande så som rättvisa, försoning och ”healing” har därför medvetet lämnats utanför då jag ämnar titta på fall som uppnått agonistisk fred och inte en hållbar fred. Det finns även en stor svårighet i att försöka urskilja när, hur och på vilket sätt information rörande sådana variabler ska undersökas (Babbit 2006:72–3, Darby - Mac Ginty 2008:369). Operationaliseringen i sig medför givetvis ännu en begränsning i arbetet då det krävs reduktion av en variabel som annars med fördel skulle vara bredare. Såsom variabeln rörande utförandet av postkonfliktuella val. Här har jag behövt avgränsa variabelns innebörd ordentligt för att urskilja vissa delar som kan utgöra hållpunkter för undersökningen. Variablerna i sig är således inte kompletta, utan det finns givetvis mer att belysa. Utöver att tidpunkten för val kan exempelvis valdeltagande, hur fritt valet är och vilka som ställer upp i valet påverka utfallet (Walter 199:154). På grund av arbetsekonomiska skäl, och vikten av att behöva operationalisera de olika variablerna till faktorer som går att finna material till, görs denna avgränsning.

3 Metod

Nedan följer en redogörelse för hur forskningsdesignen ser ut, följt av en presentation av material. Efter det redogör jag för mina valda fall. Avsnittet avslutas sedan med en beskrivning för bedömningen av fallens uppnådda eller ouppnådda agonistsiska fred.

3.1 Forskningsdesign

Arbetet är en jämförande kvalitativ studie, där jag utvecklar mitt eget teoretiska ramverk som jag sedan testar på empiriska fall. Första steget blir följaktligen att identifiera vilka fall som har uppnått ett lyckat fredsbyggande och vilka som inte gjort det. Detta gör jag genom att titta på om fallen har uppnått agonistisk fred (se avsnitt 3.3.1). Uppnådd agonistisk fred reflekterar således ett lyckat fredsbyggande i studien. Nästa steg är ta reda på vad som skiljer de framgångsrika från de misslyckade fallen. För att göra detta testar jag om variablerna från mitt teoretiska ramverk är närvarande eller inte i fallen, och i så fall till vilken grad. För att förhoppningsvis komma fram till att för att uppnå agonistisk fred, och således ett lyckat fredsbyggande, bör variabel a undvikas och variabel b tillämpas.

Detta kan exempelvis se ut såhär: Variabel 6, rörande återhållsamhet av val är fullt implementerad (ordinaltal 3) i fall X och Y, och inte alls implementerad (ordinaltal 1) i fall Å och Ä. Om fall X och Y har uppnått agonistisk fred och Å och Ä inte gjort det, innebär detta således att variabel 6 är närvarande när fredsbyggande är lyckade och frånvarande när de är misslyckade. Vilket i sin tur innebär att variabeln antagligen är viktigt för ett lyckat fredsbyggande. Men om fall X och Y inte uppnått agonistisk fred, men fall Å och Ä gjort det, har variabel 6 kanske inte så mycket med utfallet att göra eller rent av skadar det. Det teoretiska ramverket guidar mig således i vad jag behöver titta på för att hitta vad de lyckade, respektive de misslyckade fallen har gemensamt.

Oavsett hur fallen ter sig i ramverket kan en analys utvecklas som bringar originalitet till studien. Det teoretiska ramverket kan sedan appliceras på andra fall, eller modifieras och testas på samma fall igen. Oavsett vad som görs med ramverket kommer det kunna ge upphov till vidareforskning och förhoppningsvis en ökad förståelse om vilka variabler som är viktiga att implementera för att genomföra ett lyckat fredsbyggande, och vilka som med fördel bör undvikas.

Att mer kvalitativt undersöka dessa variabler kan ifrågasättas, då en kvantitativ studie även skulle vara passande för ändamålet. Men den systematiska överblick av fallen som ramverket genererar gör det möjligt att se eventuella generella mönster i fallen. Som annars skulle försvinna i alltför djupgående analyser och som eventuellt skulle förloras i en kvantitativ analys (Page Fortna 2004b:6–7).

3.2 Material

De resonemang och resultat från den ovannämnda tidigare forskningen (se avsnitt 2.1 och 2.2) utgör grunden för det teoretiska ramverket och är hämtat från framträdande forskning¹, där en betydande del bygger på utbredd empirisk undersökning. Det är alltså genom denna forskning som jag sedan operationaliserat mina variabler. Det finns en stor vikt i att vara transparent i operationaliseringen av freds- och konfliktrelaterade termer och problem, då dessa i regel kan vara öppna för tolkning (Höglund – Öberg 2011:186). I teoriavsnittet ämnar jag därför vara så transparent och tydlig som möjligt i utvinnandet av variablerna. För att koda ordinaltalen utgår jag från operationaliseringen vilket redogörs för i operationaliseringsavsnittet (2.3). Genom att göra det har jag tydliga kriterier för kodningen vilket ökar reliabiliteten, som annars kan bli lidande i kodning av variabler.

Mitt empiriska material består av primärkällor i form av resolutioner och fredsavtal. Men även en mängd sekundärkällor såsom databaser, fallstudie-rapporter, nyhetsartiklar och rapporter från NGO:s. Databasen PAM, Peace Accord Matrix, utgör en utav mina huvudkällor. Databasen redogör för hur pass implementerade fredsavtal har blivit. PAM:s materialinsamling grundar sig främst i FN-dokument, men för att undvika partiskhet använder de sig även bland annat av nyhetsdatabaser, rapporter från fredsbevarande kommissioner och flertalet NGO:s (Joshi – Darby 2013:262, 256; för vidare information, se Joshi – Darby 2013).

Att vara kritisk gentemot materialet är av största vikt, då exempelvis politisk agenda kan göra att författare sätter implementeringen av ett fredsavtal i överdrivet god eller dålig dager (Höglund – Öberg 2011:188; 190). Jag har därför valt att använda mig av triangulering för att samla in information till min analys. Detta gör jag genom att tillämpa tre åtskilda källor för varje variabel, för att styrka informationens trovärdighet. Om källorna har gett olika uppgifter om samma fenomen har jag följaktligen valt bort denna information, då den inte anses som tillräckligt trovärdig. Däremot har det med vissa uppgifter varit svårt att finna tre olika informationskällor, vilket således gjort att jag inte kunnat tillämpa triangulering. Triangulering kan även avse att använda tre olika typer av källor, som rapporter,

¹ Walter 1999, 2002, 2010; Page Fortna 2008, 2004, 2003; Hartzell et al. 2001; Seyle 2013; Babbitt 2006; Stanley - Call 2008; Borer et al. 2006; Darby – Mac Ginty 2008; Muggah 2009; Quinney 2011; Bouvier 2016; Pouligny 2009; Gamba 2008; Ghebali 2009; Flores - Nooruddin 2012; Reilly 2015

nyhetsartiklar och resolutioner för att beskriva ett visst fenomen (Höglund Öberg 2011:186). Detta är dock något jag inte gör i studien då den mängd material som krävs inte finns i tillräcklig utsträckning.

3.3 Val av fall

Fallen jag har valt att undersöka i denna studie är Sierra Leone, Moçambique, Nepal och Guatemala. Dessa har valts ut mot bakgrund av ett antal parametrar som redovisas nedan.

Jag har valt att avgränsa urvalet genom att titta på postkonfliktuella fall som har genomgått en fredsbyggande process. Detta då det är fredsbyggandets lyckade eller misslyckade utfall som jag vill undersöka. Jag har även valt att titta på fall som har en tredje part inblandad i sin fredsprocess, eftersom en utav de utvunna variablerna från det teoretiska ramverket kräver det. Det har inte nödvändigtvis behövt vara FN som är denna tredje part, men på grund av de övriga parametrarna som redovisas nedan, har utfallet resulterat i det. Jag avgränsar mig även från att undersöka hur konstellationerna av FN:s fredsbyggande insatser är utformande, och istället se FN:s handlingar som en enhet, och således något som hela organet står för. Anledningen till detta är att det blir för omfattande att analysera agendan för varje medlemsstat inom en fredsbevarande konstellation, vilket annars hade kunnat genererat ett ytterligare djup till studien.

En annan parameter jag valt att utgå ifrån i valet av fall är att de ska ha signerat ett fredsavtal för minst tio år sedan. Anledningen till att jag har valt att undersöka fallen efter att ett fredsavtal är signerat är för att det inte riktigt råder en konsensus om när ett fredsbyggande egentligen börjar. Sambanis skriver "There is no perfect way around this problem, Thus, a peace treaty, military victory, or the completion of a UN operation each marks the start of the peacebuilding process" (Sambanis 2011:3). I studien speglar således en signering av ett fredsavtal våldets upphörande och början på fredsbyggandet. Även om det i praktiken inte alltid förhåller sig så (UNPO 2008:18, 22). Fredsavtalen jag tittar på är så kallade "comprehensive agreements" som är fredsavtal vilka har växt fram med bakgrund i flertalet överenskommelser. Anledningen till att jag inte undersöker mindre avtal eller överenskommelser är för att dessa "comprehensive agreements" innehar ett mer gediget material, vilket underlättar för materialinsamlingen (Ramsbotham et al.; Woodhouse, Miall; 2016:203). Anledningen till att jag väljer att analysera fallen efter ett fredsavtal är signerat, är för att ett fredsavtal redovisar de generella åtgärder som ämnas vidtas för att angripa postkonfliktuella problem. Att sedan undersökt vilka åtgärder som faktiskt implementerats blir då intressant, då detta är avgörande för hur ett fredsbyggande utfaller (Borer et al. 2006:16).

Anledningen till att jag vill undersöka de kommande tio åren efter ett fredsavtal är signerat, är för att effekterna av de insatser som exempelvis FN genomför (eller inte

genomför) troligen kan börja synas efter en tioårsperiod (Hartzell et al. 2001:187–8). Utbudet av forskningsresultat och statistik kring fallen är även mer omfattande efter tio år än om jag skulle undersöka fallen efter en femårsperiod. Anledningen till att jag inte undersöker ännu längre fram än tio år efter ett fredsavtal signerats är för att det ökar antalet externa faktorer som påverkar fredsprocessen vilket kan förvirra analysen (Sambanis 2008:17). Då denna studie inriktas på de tio år som följer ett signerat fredsavtal, kan naturligtvis mycket hända efter den tiden. Ett exempel på detta är Moçambique där fredsavtalet idag har kollapsat (Stuster 2013). Men på grund av bristande materialtillgång har jag valt att inte undersöka fallens fredsbyggande process fram till idag.

Samtliga fall jag undersöker har genomgått inbördeskrig, detta är dock inget jag medvetet avgränsat mig till. Då majoriteten av dagens konflikter är inomstatliga har detta fallit sig relativt naturligt (UCDP c). Däremot har fallens geografiska placering varit en avgörande parameter i valet av fall. Då Nepal är placerat i Sydostasien, Guatemala i Centralamerika, Sierra Leone i Västafrika och Moçambique i Östafrika, genererar detta en geografisk spridning till studien. Vilket ökar den empiriska spridningen för varje variabel och skapar därför en nyans och tyngd till studien. Anledningen till att det just är fyra fall som undersöks, är dels för att kunna ge upphov till denna geografiska spridning, men även för att kunna dra mer generella slutsatser. Om endast ett fall skulle undersökas skulle detta inte generera någon vidare generaliserbarhet. Heller inte om det var två eller tre fall som undersöktes. Att det då inte är fler än fyra fall som jag tittar på är för att kunna behålla ett kvalitativt förhållningsätt genom studien. Fallen är således valda på flera grunder, men ändå främst för att de testar variablerna och det teoretiska ramverket på ett utmanande sätt (Fortna 2004b:56).

3.3.1 Uppnådd Agonistisk fred

För att få fram huruvida ett fall har uppnått agonistisk fred eller inte, har min subjektiva förståelse och eventuella förkunskap självklart präglat utfallet. För att begränsa detta har jag valt att använda mig av triangulering för att säkerställa att minst tre källor kan bekräfta ett utfall. Utifrån definitionen av agonistisk fred (se avsnitt 1.4) har jag sedan utvunnit tre kriterier som bekräftar vad som krävs för att en agonistisk fred ska anses vara uppnådd.

- Parterna ser varandra som motståndare inte fiender
- Våldet har upphört.
- Dispyter som eventuell uppstår löses på ett fredligt sätt.

Om en majoritet (2/3 eller 3/3) av dessa är uppfyllda anses ett fall ha uppnått agonistisk fred och kan således bedömas som ett lyckat fredsbyggande. Men om en minoritet (1/3 eller 0/3) uppfylls anses fallet inte ha uppnått agonistisk fred och kodas således som misslyckat.

Resultatet som nämndes kort under avsnitt 1.4, blev då att Guatemala inte uppfyllde något av de tre kriterierna tio år efter att fredsavtalet signerats. Parterna såg varandra fortfarande mer som fiender än motståndare. Vilket kunde urskiljas då våldsbrott gentemot varandra fortsatte, med mördandet av nyckelpersoner från parterna samt fler demonstrativa utlopp. Det fanns även en stor rädsla bland lokalbefolkningen på grund av det utbredda våldet och kriminaliteten som fortskred (Abbott 2016; Valdez et al. 2006; Social Alert 2007:26). I Nepal däremot kunde alla tre kriterierna bekräftas, där det tio år efter fredsavtalets signering fanns acceptans för grundläggande rättigheter mellan de båda parterna. Våldet hade även minskat drastiskt och parterna hade utvecklat en kultur av dialog för att möta varandras olikheter (IEP 2016:70, 76; HRW 2016; NIPS 2013:23; PAM c). En agonistisk fred var även uppnådd i Moçambique tio år efter att fredsavtalet signerats. Precis som i Nepal var alla kriterierna uppfyllda. Parterna hade en relation där de både kunde lösa dispyter och på ett fredligt sätt diskutera kring mer vardagliga problem. Våldet hade även till stora delar upphört. Det finns tillfällen när den ena parten var på väg att ta till våld, men valde mer fredliga lösningar då det var "the part of least resistance for the organization" (Stuster 2013; Manning- Malbrough 2009:77–8; Levine 2007:369. 379). Till skillnad från Nepal och Moçambique har Sierra Leone uppnått två av tre kriterier, fallet anses dock fortfarande vara lyckat då det endast krävdes en majoritet av kriterierna för att fallet skulle anses ha uppnått agonistisk fred. Det finns meningsskiljaktigheter kring det första kriteriet, där FN skriver om hur det lagts ner mycket tid på sanningskommissioner där människor fått berätta i fredliga former om sina upplevelser, vilket skulle kunna tolkas som en grundläggande acceptans mellan parterna (UN 2004). Men situationen beskrivs fortfarande som ostadig, där demonstranter och supportrar från de olika parterna krockar i våldsamma sammandrabbningar (IDA 2009:2). Däremot anses våldet ha upphört och dispyter har kunnat lösas under fredligare former, vilket bland annat redovisats i UNAMSL:s avveckling 2005, där istället UNIOSIL skickats ut för att fokusera på mer djupt rotade processer i termer av positiv fred (BBC 2018a; Försvarsmakten, a; DPKO 2005).

4 Analys

För att undersöka om det går att utvinna generella nyckelvariabler som kan beskriva ett lyckat fredsbyggande, applicerar jag i detta avsnitt mitt teoretiska ramverks variabler på fyra empiriska fall. För att urskilja huruvida en variabel är lyckad eller inte graderar jag dem utifrån ordinalskalan 1–3 (se fig 1. och fig 2.). Sedan jämför jag variablernas utfall med om de uppnått agonistisk fred eller inte (se avsnitt 1.4). Resultatet av detta diskuteras sedan i en sammanställning (4.5).

4.1 Guatemala

Under kalla kriget tilltog Guatemalas demokratiseringsprocess och en ökad vilja att minska USA:s utpräglade makt i landet infann sig. Samtidigt växte mer vänsterinspirerade idéer fram i landet. Vilket sammantaget bidrog till att USA ströp biståndet till Guatemala. Till följd av detta stöttade även USA den militära statskuppen 1954, vilket i sin tur bidrog till dryga trettio år av militärdiktatur där oppositionen förbjöds. Under diktaturen föll hundratusentals civila offer och regeringen utförde ett folkmord på Mayaindianer. Oroligheterna ledde till utbrottet av ett gerillakrig mellan militären och vänsterorienterade kombattanter, dessa kom senare till att utgöra URNG. Inbördeskriget varade i 35 år och fredsavtalet växte fram i samband med USA:s upphörande stöd till militärdiktaturen, tillsammans med ett ökat arbete för demokrati (Globalis 2015; Sida 2016). Fredsavtalet signerades av regeringen och URNG 1996 och implementeringen infördes med hjälp av MINUGUA. Avtalet kom sedan att anses vara ett läroboksexempel på en idealistisk syn på framtiden (UNGA A/51/796, UNSC S/1997/114; Försvarsmakten, b; Alvarez - Palencia Prado 2002:38; Social Alert 2007:3; Anderson 1996; Potter 2009:111).

4.1.1 Tillämpning av det teoretiska ramverket

Trovärdig tredje part

MINUGUA hade till en början uppdraget att säkerställa efterlevnaden av mänskliga rättigheter, men fick en ledande roll i medlandet mellan regeringen och URNG. För att sedan bli ansvarig för implementeringen av fredsavtalet, med ett mandat från generalförsamlingen. Mycket tyder på att FN implementerade det fredsavtalet och deras mandat krävde av dem, vilket tyder på ordinaltal 3. Men implementeringen för av avtalet tog längre än två år. Dessutom var våldet ett faktum när MINUGUA drog sig ur Guatemala. Förutom detta var även relationen mellan MINUGUA och

regeringen usel, i flertalet ärenden stod FN i direkt opposition till regeringen (Social Alert 2007:12; PAM a; Ross 2015:497; Stanley 2013:1–3; Potter 2009:112; Ross 2015:7). Detta gör att variabeln resulterar i ordinaltal 1.

Reform av polisväsendet

1997 upprättade regeringen National Civil Police (PNC). Där över 6000 före detta poliser omskolades som ett svar på det våld som präglade landet efter fredsavtalet signerats. Men PNC var allt annat än en legitim aktör för bevarandet av säkerhet. Institutionen var korrupt och poliserna ägnade sig åt övervåld. Regeringen inkluderade militär i polisväsendet i hopp om att skapa ordning. Detta resulterade i en ökad avsky gentemot PNC, då militären återigen fick ökad makt. Ingen vidare ordning uppnåddes då kriminella organisationer bidrog till att fler människor mördades dagligen tio år efter fredsavtalet signerats än under inbördeskriget (PAM a; Sida 2016; Globalis 2015; Social Alert 2007:12, 26; UNGA A/53/853; UNGA A/54/688; UNGA A/59/307). En polisreform har visserligen påbörjats men inte slutförts, vilket resulterar i ordinaltal 1.

Inkluderande fredsbyggande

Det har producerats reformer rörande inkludering av marginaliserade grupper, men dessa har varit ineffektiva processer. Exempelvis signerades avtalet ”Agreement on Identity and Rights of Indigenous Peoples” 1995, som avsåg att undanröja den sociala, politiska och ekonomiska diskrimineringen mot urbefolkningen. Men detta anses vara det minst implementerade avtalet i fredsprocessen. Fredsavtalet innehöll flera stadgar rörande mänskliga rättigheter och inkludering. Att det då finns reformer som inte är implementerade tio år efter fredsavtalet signerats tyder på en bristande inkluderingsprocess. Lokala aktörer var dock inkluderade i fredsavtalet. Men dessa hade ingen bestämmande makt och det fanns ingen struktur i hur deras åsikter skulle omformas till policy (Social Alert 2007:4, 26; PAM a; ECOSOC E/CN.4/2006/10/Add.1; Alvarez - Palencia Prado 2002:42; UNGA A/51/796, UNSC S/1997/114). Detta generar sammanfattningsvis ordinaltal 1.

Systematisk avvapning och demobilisering

Ett år efter fredsavtalet signerats sattes avvapningen igång. URNG-kombattanter lämnade ifrån sig vapen till FN:s militärobservatörer. Efter insamlandet av 1824 vapen och förstörelsen av 1390 minor ansåg FN att avvapningen var fullbordad. Detta gjordes effektivt på bara ett par månader. Demobiliseringen av URNG inleddes i samband med avvapningen och 2004 ansågs den vara en succé. URNG omformades till en politisk organisation och under tioårsperioden som följde fredsavtalet signerings utförde gruppen inga våldsdåd. Regeringen demobiliserades också genom att reducera sina trupper avsevärt och lägga fokus på externt försvar (Alvarez - Palencia Prado 2002:5; PAM a; UNSC S/1997/432; UNGA A/59/307; Arnson – Azpuru 2009:272). Då planer på både avvapning och demobiliseringen var inkluderade i fredsavtalet samt genomförda inom de närmsta åren efter signering av fredsavtalet, (UNGA A/51/796, UNSC S/1997/114) har variabeln uppnått ordinaltal 3.

Återanpassning

När demobiliseringen inleddes fick URNG-kombattanterna bo i temporära läger där återanpassningsprogram genomfördes. Processen drog igång bara ett par veckor efter demobiliseringen hade initierats. Generellt ses återanpassningen av tidigare URNG-kombattanter som en succé, men på grund av bristande kapital har inte en fullskalig implementering gjorts (Social Alert 2007:5: PAM a; UNGA A/52/757; UNSC S/1997/432; UNGA A/51/796, UNSC S/1997/114). Detta speglar därför ordinaltal 2.

Återhållsamhet med val

Två och ett halvt år efter fredsavtalet signerats genomfördes det första postkonfliktuella valet i Guatemala. I enlighet med ordinaltal 3. Avväpning inleddes och var genomförd som nämnts redan 1997 och demobilisering samt återanpassning var även påbörjade innan valet genomfördes (Freedom House, a 2018; OAS 1999; Alvarez - Palencia Prado 2002:5, 43; Social Alert 2007:5: PAM a; Arnson – Azpuru 2009:281). Detta resulterar således i ordinaltal 3.

Sammantaget fick Guatemala tre av ordinaltal 1, en av ordinaltal 2 samt två av ordinaltal 3, vilket resulterar i en majoritet av ordinaltal 1. Staten ska enligt definitionen av en agonistisk fred uppnått ett misslyckande, vilket då även ramverket reflekterar.

Fig. 3 Guatemalas utfall

	Utfall enligt det teoretiska ramverket	Utfall enligt definitionen av agonistisk fred	Resultat
V1	1	1	Överensstämmer
V2	1	1	Överensstämmer
V3	1	1	Överensstämmer
V4	3	1	
V5	2	1	
V6	3	1	

4.2 Moçambique

I det maktvakuum som följde Moçambiques självständighet från kolonialmakten Portugal, omformades den tidigare gerillarörelsen FRELIMO till en enpartistat och tog över styret i landet. FRELIMO präglades av en marxist-leninistisk ideologi, vilket den väpnade motståndsrörelsen RENAMO motsatte sig. Detta resulterade i att RENAMO anföll den nya regeringen med stöd av Zimbabwe och Sydafrika, som även de motsatte sig kommunismen. Till följd av detta iscensattes 1997 ett inbördeskrig som skulle pågå i femton år. Över 900 000 föll offer i striderna och en miljon människor tvingades fly. ”General Peace Agreement for Mozambique”

signerades mellan konfliktparterna 1992 och ONUMOZ fick i uppdrag att införliva det (UI 2016; BBC 2018b; Sida 2015; Globalis 2016).

4.2.1 Tillämpning av det teoretiska ramverket

Trovärdig tredje part

ONUMOZ utplacerades i Moçambiques 1992 på grund av en formell förfrågan från regeringen vilket tyder på en god inställning gentemot tredje parten från regeringens sida. Oppositionen uttryckte även en vilja att inkludera FN i implementeringen av fredsavtalet. Bara FN:s närvaro fick befolkningen att känna entusiasm och hopp för framtiden. Denna inställning tillsammans med de stridande parternas utmattning bidrog till en våldsnedtrappning under ONUMOZ första tid i landet. Operationen hade en lång startsträcka, men 1993 ansågs ONUMOZ vara i full gång. 1994 ansågs FN ha genomfört sin uppgift och efter detta rapporterades inget markant politiskt våld (DPKO 2001; PAM b; Malan 1999:171; Manning 2002:5). Detta speglar ordinaltal 3.

Reform av polisväsendet

1992, samma år som fredsavtalet signerats skapades The Police of the Republic of Mozambique för att ersätta de redan existerade Mozambique People's Police. Fredsavtalet innehöll tydliga riktlinjer för hur polisväsendet skulle omformas. 1993 skapades två kommissioner som tillsammans med ONUMOZ fick till uppgift att övervaka att avtalet följdes. De kommande åren lyckades polisväsendet omstruktureras och reformen anses ha implementerats (PAM b; Malan 1999:174; Stanley - Call 2008:306). Vilket speglar ordinaltal 3.

Inkluderande fredsbyggande

Det initiala fredsbyggandet genomfördes i princip bara med hjälp av internationella modeller. Lokal förankring var inte vidare aktuellt. Gällande reformer rörande marginaliserade grupper var heller inte detta en allt för prioriterad fråga. ONUMOZ försökte dock implementera ett effektivt omhändertagande av krigsflyktingar. Detta lyckades delvis då omkring 40% av flyktingarna återvände hem och integrerades. Implementeringen av fredsavtalet har till viss del gjorts, många delar tog betydligt längre tid än väntat och andra såsom avväpningen genomfördes aldrig helt (Malan 1999:187; PAM b; DPKO 2001). Detta resulterar således i ordinaltal 1.

Systematisk avväpning och demobilisering

Både regerings- och rebelltrupperna demobiliserades, samtidigt som en satsning på en ny nationell armé infördes. Den nya armén skulle ha en likfördelad representation från de båda parterna. Armén var dock svårare än väntat att få ihop, och nio år efter signeringen av fredsavtalet var den en tredjedel av den förväntade storleken. Demobiliseringen skulle inletts ett år efter fredsavtalet signerats. Men på grund av tvister mellan parterna, genomfördes den inte förrän 1994. Avväpningen försenades i samband med förhållandet av demobiliseringen, detta bidrog till att UNOMOZ inte hann med verifieringen av vapnen innan deras mandat tog slut.

Vilket resulterade i att en stor mängd vapen spreds i Moçambique. Även om det var en hel del motgångar med demobiliseringen, fanns det ändå en tydlig plan i fredsavtalet. Detta implementerades även till stor del inom de närmsta åren efter att fredsavtalet signerats. Däremot misslyckades implementeringen av, men den var närvarande i fredsavtalet (DPKO 1996; Stanley - Call 2008:302; PAM b; Gamba 2008:183; Levine 2007:368; Orfici - Damman 2009:191; UNSC S/24635). Variabeln resulterar därför i ordinaltal 2.

Återanpassning

Återanpassningen drog ut på tiden i samband med att demobiliseringen dröjde. Under 1993 var den dock i full gång där bland annat ex-kombattanter blev anställda för minröjning. Förutom att de genom detta fick en inkomst, visade det sig även vara en psykologiskt positiv upplevelse för dem. 1997 bedömdes återanpassningen som genomförd, och undersökningar avslöjar att 85–90% av de demobiliserade ex-kombattanterna kände sig fullt integrerade i samhället (DPKO 1996, PAM b; Orfici - Damman 2009:197; Alden 2002:345). Då det fanns tydliga planer på återanpassning i fredsavtalet (UNSC S/24635), och implementering inleddes något år efter att fredsavtalet signerats, landar variabeln i ordinaltal 3.

Återhållsamhet av val

Två år efter att fredsavtalet signerats genomfördes det första postkonfliktuella valet i Moçambique. Demobiliseringen och avvapningen genomfördes som nämnts ovan samma år som valet, och återanpassning initierades innan valet genomfördes (Freedom House, b 2018; The Carter Center 2014:15; PAM b). Sammantaget resulterar detta i ordinaltal 3.

Sammanfattningsvis fick Moçambique fyra av ordinaltal 3, en av ordinaltal 2 samt en av ordinaltal 1. Detta resulterar i en majoritet av ordinaltal 3 och således ett lyckat fredsbyggande enligt det teoretiska ramverket. Följaktligen har även Moçambique uppfyllt agonistisk fred och anses således som lyckat.

Fig. 4 Moçambiques utfall

	Utfall enligt det teoretiska ramverket	Utfall enligt definitionen av agonistisk fred	Resultat
V1	3	3	Överensstämmer
V2	3	3	Överensstämmer
V3	1	3	
V4	2	3	
V5	3	3	Överensstämmer
V6	3	3	Överensstämmer

4.3 Nepal

1990 kollapsade Panchayat-styret i Nepal. Detta var en ”guidande” demokrati, där befolkningen kunde välja politiska representanter. Men den reella makten låg hos monarken. Efter kollapsen infördes en demokratiseringsprocess. Men i befolkningens ögon rörde det sig inte om närmandet av någon vidare demokrati, då den politiska eliten ägde processen. 1996 anföll därför kommuniströrelsen CPN-M regeringen. Inbördeskriget varade i ett årtionde och 14 000 personer miste livet. Båda parterna har anklagats för att ha utfört kränkningar av mänskliga rättigheter. 2002 störtade Kung Gyanendra regeringen och behöll makten fram till 2005. Detta ledde till att den tidigare regeringen tillsammans med CPN-M, genomförde en landsomfattande demonstration för att återinföra demokrati, vilket ledde till ett återinrättade av den tidigare regeringen. Att parterna fick en gemensam fiende resulterade i signerandet av ”Comprehensive Peace Agreement” mellan CPN-M och regeringen 2006, där UNMIN fick assistera i implementeringen (UCDP, a; NIPS 2013:2; Gurung - Drew 2015:10, 81; HRW 2016).

4.3.1 Tillämpning av det teoretiska ramverket

Trovärdig tredje part

På förfrågan av regeringen och CPN-M anlände UNMIN till Nepal, ett år efter fredsavtalet signerats. Arbetet med implementeringen av fredsavtalet sattes genast igång. Där UNMIN bland annat assisterade med genomförandet av val och observerade mänskliga rättigheters efterlevnad. Uppdraget kom till att förlängas hela sju gånger på förfrågan av regeringen, vilket reflekterar en god inställning gentemot tredje parten. UNMIN hann dock inte införliva sitt mandat till fullo, då återanpassningen av CPN-M ex-kombattanter inte genomfördes. Detta var emellertid något som FN:s säkerhetsråd tog på sig. När UNMIN sedan lämnade landet 2011 rådde ingen större militär fara (PAM c; NIPS 2013:7, 12; UN 2011; UCDP, a). Variabeln reflekterar således ordinaltal 3.

Reform av polisväsendet

Behovet av en reform inom polisväsendet uttrycktes redan under 2008 av valobservatörerna, då den Nepalesiska polisen hade varken politisk eller folkligt stöd. Men detta prioriterades inte och det fanns heller ingen vidare plan i fredsavtalet om hur en potentiell polisreform skulle genomföras. Nio år efter fredsavtalet signerats syns ingen större skillnad, förutom att några försök till utkast av strategier har gjorts (The Carter Center 2009:79;97; Gurung - Drew, E 2015:67; Upreti et al. 2013:1; PAM c). Detta reflekterar således ordinaltal 1.

Inkluderande fredsbyggande

Fredsavtalet innehöll flera reformer rörande främjandet av minoriteter, så som internflyktingar, urbefolkning och kvinnor. Även om några av dessa reformer som utformats inte genomförts, så har de flesta gjort det. Alla delar av fredsavtalet har

även i någon mån implementeras under de tio år efter att det har signerats. Nepals fredsbyggande hade stöd av internationella aktörer, men präglades mycket av lokalt utvecklade mekanismer. Ett sådant exempel var ”Local Peace Committees” (LPCs). Detta var lokala kommittéer bestående av individer från civilsamhället, politiska partier och representanter från marginaliserade grupper. Idén med LPCs var att de skulle ha inflytande i fredsbyggandet i stort, samt lösa lokalt uppblossade dispyter (NIPS 2013:11–2; Bell 2008:213; PAM c; Gurung - Drew, E 2015:25; UNDP 2017:9–10; UNDP 2013; PAM c; Comprehensive Peace Accord, 2006; The Kathmandu Post, 2015). Sammantaget redovisar detta ordinaltal 3.

Systematisk avvapning och demobilisering

Demobiliserings- och avvapningsprocessen inleddes i samband med UNMIN:s etablering i Nepal. När UNMIN sedan lämnade landet 2011, tog FN:s säkerhetsråd över det tekniska ansvaret för övervakandet av processerna. Samma år hade samtliga landminor samlats in och i juli 2012 ansågs demobiliseringen vara avklarad, då 17000 ex-kombattanter hade demobiliserats. Även avvapningen ansågs vara genomförd då CPN-M och regeringen hade samlat in överensstämmande mängd vapen (Nips 2013:12; Gurung - Drew, E 2015:67; PAM c; UNICEF 2011; UNSC S/2007/235; Chautari 2013:4). Då fredsavtalet inkluderade planer på både avvapning och demobilisering (Comprehensive Peace Accord, 2006), som sedan inleddes inom de närmsta åren efter att fredsavtalet signerats har variabeln uppnått ordinaltal 3.

Återanpassning

Det dröjde fram till 2011 innan återanpassningsprocessen var igång. Då utdelades ekonomiskt bistånd till ex-kombattanter. Kapitalet använde ex-kombattanterna främst för att köpa landområden och försörja sina familjer. Vissa engagerade sig politiskt och då framförallt i frågor rörande just integrering av ex-kombattanter. Processen ansågs vara lyckat genomförd 2013 (PAM c; Chautari 2013:2, 5–6; Gurung - Drew, E 2015:11, 30; NIPS 2013:5, 8–9; Comprehensive Peace Accord, 2006). Då planer på återanpassning var med i fredsavtalet, men inte implementerades inom de närmsta åren efter signerandet av det har variabeln uppnått ordinaltal 2.

Återhållsamhet av val

Två år efter att fredsavtalet signerats hålls det första postkonfliktuella valet i Nepal. Demobilisering och avvapning inleddes som ovan nämnts bara ett år efter fredsavtalets signerats, men däremot dröjde det fem år innan återanpassningen infördes (The Carter Center 2009:22; Freedom House, c 2018; Pam c; NIPS 2013:5; 12, Chautari 2013:4). På grund av detta har variabeln således uppnått ordinaltal 2.

Sammanfattningsvis uppfyllde Nepal två av ordinaltal 2, en av ordinaltal 1 samt tre av ordinaltal 3, vilket innebär en majoritet var variabel 3. Detta betyder i sin tur att fallet är ett lyckat fredsbyggande utifrån det teoretiska ramverket. Nepal har även definierats att ha uppnått agonistisk fred och således anses ha ett lyckat utfall där.

Fig. 5 Nepals utfall

	Utfall enligt det teoretiska ramverket	Utfall enligt definitionen av agonistisk fred	Resultat
V1	3	3	Överensstämmer
V2	1	3	
V3	3	3	Överensstämmer
V4	3	3	Överensstämmer
V5	2	3	
V6	2	3	

4.4 Sierra Leone

Sierra Leone var på 1990-talet världens fjärde fattigaste land. Den sittande regeringen betraktades som ansvariga för det ekonomiska utfallet. Situationen genererade ett enormt missnöje hos befolkningen och 1991 anföll rebellgruppen RUF regeringen till följd av detta. Inbördeskriget blev extremt våldsamt och båda konfliktparterna utförde omfattande kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Inte förrän regeringen mottog stöd av internationella styrkor fick konflikten ett slut. 1999 signerades "Peace Lomé Agreement" och UNAMSIL fick ansvaret att assistera i implementering av fredsavtalet (MSB 2013; Globalis 2016b; UN 2004; Karbo 2012:2; Kabia 2012:56).

4.4.1 Tillämpning av det teoretiska ramverket

Trovärdig tredje part

UNOMSIL var den ursprungliga FN-ledda operationen i Sierra Leone som etablerades innan fredsavtalets signerats. Men då staten vädjade efter en mer omfattande insats sattes UNAMSIL in. Mandatet för denna operation var betydligt kraftigare, och FN fick således en större roll i fredsbyggandet. Sierra Leones inbjudan till FN speglar landets goda inställning till den tredje parten, och befolkningens uppfattning var även positiv gentemot operationen. 2005 hade UNAMSIL fullbordat sitt mandat, som kom till att följas av två ytterligare operationer implementerade av säkerhetsrådet (UNIOSIL och UNIPSIL). Dessa operationerna ämnade att arbeta med mer djupgående fredsbyggande åtgärder och stannade i landet fram till 2014 när våldet hade deskalerat (IDA 2009; Clapham 2009:204; DPKO 2005; Försvarsmakten, a; The Lomé Agreement; PAM d; UCDP, b). Detta resulterar således i ordinaltal 3.

Reform av polisväsendet

I sviterna av konflikten präglades Sierra Leones polisväsende av korrupktion och befolkningens bristande förtroende. Planer på reform av polisväsendet inkluderades

följaktligen i fredsavtalet. Implementeringen startade samma år som fredsavtalet signerats. Detta resulterade i att dussintals polisstationer byggdes upp och tusentals poliser tränades av UNAMSIL (DPKO 2005; The Lomé Agreement 1999; Kaboa 2012:53,62, 68, PAM d). Vilket speglar ordinaltal 3.

Inkluderande fredsbyggande

Större delen av fredsavtalet har implementerats, men reformen rörande rehabilitering av krigsoffer genomfördes aldrig. Konflikten våldsamma natur genererade en stor mängd offer, och det faktum att denna reform inte prioriterats provocerade befolkningen. Reformen gällande kvinnors rätt till ekonomiskt bidrag genomfördes, men då kvinnor är en stor marginaliserad grupp hade ett mer djupgående arbete för inkludering av kvinnor i fredsbyggandet krävts. I fredsavtalet skrivs det även om hur viktigt det är att lokala organisationer uppmanas att ta del av fredsbyggandet, men ingen förklaring om hur det ska gå till förmedlas. Den lokala bestämmande makten utifrån fredsavtalet var således begränsad och fastnade på en teoretisk nivå (Karbo 2012:1, 9–10; The Lomé Agreement; PAM d; IRIN 2009; ICTJ 2009:1). Sammantaget resulterar detta i ordinaltal 1.

Systematisk avväpning och demobilisering

Avväpningen och demobiliseringen i Sierra Leone inleddes året innan avtalet signerats. Men då det inte var fullföljt, inkluderades det i fredsavtalet. UNAMSIL assisterade i processen, och 2002 ansågs avväpningen och demobiliseringen vara fullföljd. Då hade omkring 50 000 kombattanter demobiliserats och runt 30 000 vapen samlats in och förstörts (Darby - Mac Ginty 2008:366; Försvarsmakten, a; DPKO 2005; PAM d; Karbo 2012:7–8). Detta innebär att variabeln uppnått ordinaltal 3.

Återanpassning

UNAMSIL skapade tusentals arbeten för ex-kombattanter, vilket gav dem en inkomst och ett sammanhang. Men trots att detta, fanns en betydande mängd ex-kombattanter som fortfarande var arbetslösa och exkluderade från samhället. I samband med säkerhetsrådets inrättande av UNIOSIL prioriterades ex-kombattanternas integrering. 2003 hade 85% av de registrerade ex-kombattanterna genomgått återanpassningsprocesser. Samma år lanserade UNHCR, UNDP och Världsbanken en så kallade ”4Rs”-struktur i Sierra Leone där målet var att skapa ett övergripande ramverk för hur återanpassning ska genomföras (DKPO 2005; Daody 2009:256; Tennant 316–7, Pam d, The Lomé Agreement 1999). Denna utveckling genererar ordinaltal 3.

Återhållsamhet av val

Det första postkonfliktuella valet genomfördes två år efter fredsavtalet signerats. Som ovan nämnts var avväpning och demobilisering i full gång innan valets genomförande och även återanpassning hade satts i rullning (Freedom House, d 2018; MSB 2013; Karbo 2012:2). Detta genererar således ordinaltal 3.

Sierra Leone har då enligt det teoretiska ramverket uppnått fem av ordinaltal 3 och en av ordinaltal 1, vilket innebär en majoritet av ordinaltal 3. Detta betyder att Sierra Leone betraktas som ett lyckat fredsbyggande utifrån det teoretiska ramverket. Staten har även bedömts som att ha uppnått agonistisk fred.

Fig. 6 Sierra Leones utfall

	Utfall enligt det teoretiska ramverket	Utfall enligt definitionen av agonistisk fred	Resultat
V1	3	3	Överensstämmer
V2	3	3	Överensstämmer
V3	1	3	
V4	3	3	Överensstämmer
V5	3	3	Överensstämmer
V6	3	3	Överensstämmer

4.5 Sammanställning

Sammanfattningsvis kan det urskiljas att det teoretiska ramverkets bedömning av vad som är ett lyckat fredsbyggande stämmer överens med uppnådd agonistisk fred på de samtliga fallen (se fig. 7). Detta i sig kan tolkas som att ramverket har en funktion i att avgöra huruvida ett fredsbyggande är lyckat genomfört eller inte.

Fig 7. Övergripande utfall

Fall	Utfall enligt teoretiska ramverket	Utfall Enligt agonistisk fred
Guatemala	Misslyckat	Misslyckat
Moçambique	Lyckat	Lyckat
Nepal	Lyckat	Lyckat
Sierra Leone	Lyckat	Lyckat

Men för att få ut någon typ av generalisering av vilka variabler som är relevanta att prioritera i ett fredsbyggande. Är det intressanta resultatet snarare vad de enskilda variablernas utfall är i de olika empiriska fallen. För att en variabel ska kunna benämnas som generell och således vital för ett lyckat fredsbyggande, krävs det att ordinaltalet stämmer överens med definitionen av agonistisk fred, både på misslyckade och lyckade fall. I Guatemala som inte uppnått agonistisk fred och alltså anses vara ett misslyckat fredsbyggande bör variabelns utfall bli ordinaltal 1. I Mocambique, Nepal och Sierra Leone som alla uppnått agonistisk fred och således betraktas som lyckade fredsbyggande, bör variabelns utfall bli ordinaltal 3. Detta inträffade i variabel 1, en trovärdig tredje part (se Fig. 8). Resultatet innebär att vi kan anta att en trovärdig tredje part är av stor vikt i ett fredsbyggande för att det ska kunna vara framgångsrikt.

Fig. 8 Utfall variabel 1

	Guatemala	Moçambique	Nepal	Sierra Leone
V1	1	3	3	3

Ingen av de andra variablerna kunde dock bedömas som generella, då inget annat fall fick ett överstämmande resultat på både på de lyckade och misslyckade fallen. Dock var variabel 2, reform av polisväsendet, ett överensstämmande resultat i alla fall förutom i Nepal (se Fig. 9).

Fig. 9 Utfall variabel 2

	Guatemala	Moçambique	Nepal	Sierra Leone
V2	1	3	1	3

Det finns även en relevans i att titta på vilka variabler som eventuellt ska undvikas i ett fredsbyggande. För att detta ska uppnås behöver variabelns utfall i Guatemala vara ordinaltal 3, och i resterande fall resultera i ordinaltal 1. Detta förekom dock inte. Det närmsta utfallet var när Moçambique och Sierra Leone fick variabel 1, men Nepal och Guatemala fick inte det utfallet som krävdes (se Fig. 10).

Fig. 10 Utfall variabel 3

	Guatemala	Moçambique	Nepal	Sierra Leone
V3	1	1	3	1

Då Nepal har varit fallet som hindrat från att fler generaliseringar har kunnat göras, finns det ett intresse av att ta reda vad detta kan bero på. Det kan röra sig om att variablernas testande gentemot fallet inte gjorts på ett helt adekvat sätt. Jag ämnar undersöka varje fall i enlighet med varandra, men det finns givetvis en mänsklig faktor som kan påverka utfallet. Det kan även röra sig om att fredsbyggandet i Nepal inte påverkats i någon mån av variablerna och därför inte genererar lämpliga resultat. Ramverket är som nämnt heller inte komplett och detta påverkar självklart utfallet. Det krävs därför att ramverket granskas kritiskt för att sedan kunna revideras så att eventuella problem kan åtgärdas. Det hade kunnat vara intressant i att gå mer djupt in på varje variabel, och tagit fram mer parametrar i operationaliseringen. Med mer tid hade det kunnat göras, men då syftet i denna studien var att leta efter generella förhållningspunkter prioriterades inte det tillvägagångsättet. Detta är dock något som med fördel kan forskas vidare på.

Vidareforskning är även relevant att göra för att fastställa relevansen av Variabel 1, trovärdig tredje part. Detta kan göras genom att behålla variablerna i ramverket och testa mot fyra nya empiriska fall, alternativt att byta ut alla variabler utom Variabel 1 och testa på samma fall. Förslagsvis hade dessa studier kunnat genomföras efter varandra, för att undersöka om variabeln fortfarande behåller sin framgång. Om den gör det, skulle variabeln med ännu större kredibilitet graderas som en vital indikator för ett lyckat fredsbyggande.

5 Slutsats

Jag ställde frågan om vilka variabler som var viktiga att ta hänsyn till i ett fredsbyggande de närmsta tio åren efter ett fredsavtal signerats för att nå en agonistisk fred. För att kunna besvara min frågeställning har jag använt mig av ett egenutvecklat teoretiskt ramverk som innefattar variabler utvunna av framträdande forskning inom området. Jag har sedan utfört en analys där jag testat ramverket gentemot fyra fall (Sierra Leone, Nepal, Guatemala och Moçambique) och sedan jämfört dess resultat med varandra. För att ta reda på om det finns generella nyckelvariabler att dra utifrån fallen.

Detta resulterade i att en trovärdig tredje part är av stor vikt i ett fredsbyggande för att det ska bli framgångsrikt. Då resultatet endast genererade att en av sex möjliga variabler var viktiga för fredsbygganden, kan detta uppfattas som ett svagt resultat. Men syftet med studien är inte att skapa ett allomfattande ramverk, utan att ta fram eventuella nyckelvariabler som är vitala för ett lyckat fredsbyggande. Självklart hade en utopi varit om samtliga variabler hade överensstämt och således ansetts som vitala för ett fredsbyggande.

Sammanfattningsvis är det ändå ett givande resultat, då planerandet och utförandet av fredsbyggande insatser är lite som att bygga ett pussel utan att ha sett bilden på hur resultatet ska se ut. Med andra ord, finns det som nämnt ingen övergripande struktur på hur fredsbyggandet ska utformas. Resultatet från denna studie, genererar ändå en rekommendation på vilken pusselbit som ska läggas härnäst och var den ska placeras. I framtiden med hjälp av vidareforskning kan förhoppningsvis fler bitar läggas på rätt plats så att pusslet blir komplett.

6 Referenser

- Abbott, Jeff, 2016 "20 years after peace accords, Guatemalans resist remilitarization of everyday life" *Waging Nonviolence*. 2016-12-27.
- Aggestam, K., Cristiano, F. & Strömbom, L. 2015, "Towards agonistic peacebuilding? Exploring the antagonism - agonism nexus in the Middle East Peace process", *Third World Quarterly*, vol. 36, nr. 9, s. 1736-1753.
- Alden, C. 2002, "Making old soldiers fade away: Lessons from the reintegration of demobilized soldiers in Mozambique", *Security Dialogue*, vol. 33, nr. 3, s. 341-356.
- Alvarez, Enrique - Tania Palencia Prado, 2002 "Guatemala's peace process: context, analysis and evaluation" *Conciliation Resources*. Accord 13 s. 38-43.
- Anderson, J. W. 1996 "Guatemala Consolidates Civilian Rule Over Army". *The Washington Post*. 1996-12-03.
- Arnson, C. J., Azpuru, D., 2009 "From Peace to Democratization: Lessons from Central America", I Chetail, V. (red.), *Post-Conflict Peacebuilding: A Lexicon*. New York: Oxford University Press. s. 271-288.
- Babbit, E.F. 2006 "Afterword: What do we know about peacebuilding?" I Borer, T.A., Darby, J. & McEvoy-Levy, S. (red.), *Peacebuilding after peace accords: The challenges of violence, truth, and youth*, University of Notre Dame Press, Notre Dame, Indiana. s. 69-76
- BBC 2018a "Sierra Leone profile - Timeline" *BBC NEWS*, 2018-03-05.
- BBC 2018b "Mozambique profile - Timeline" *BBC NEWS*, 2018-05-10
- Bell, C. 2008 "Negotiating Human Rights", I Darby, J. & Mac Ginty, R. (red.), *Contemporary peacemaking: conflict, peace processes and post-war reconstruction*, Palgrave: Macmillan, Basingstoke s. 210-229.
- Borer, T.A., Darby, J. & McEvoy-Levy, S. 2006, *Peacebuilding after peace accords: The challenges of violence, truth, and youth*, University of Notre Dame Press, Notre Dame, Indiana.
- Bouvier, V. M, 2016 Gender and the Role of Women in Colombia's Peace Process, United States Institute of Peace, UN Women Background Paper s. 3-42.
- Chautari, M. 2013, "Political Risk and Ex-Combatants", *Policy Brief*, nr. 9, s. 1-8.
- Clapham, A. 2009, "Non-state Actors", I Chetail, V. (red.), *Post-Conflict Peacebuilding: A Lexicon*. New York: Oxford University Press. s. 200-212.
- Comprehensive Peace Accord, 2006. [elektronisk] https://peaceaccords.nd.edu/sites/default/files/accords/2006-11-29-peace_accord-MOFA.pdf Hämtdatum: [2018-05-24].
- Darby, J., Mac Ginty, R. 2008 "Conclusion: Peace Processes, PRESENT, AND FUTURE", I Darby, J. & Mac Ginty, R. (red.), *Contemporary peacemaking:*

- conflict, peace processes and post-war reconstruction*, Palgrave: Macmillan, Basingstoke s. 352-372.
- DPKO - United Nations Department of Peacekeeping Operations, 1996. *Mozambique - ONUMOZ* [elektronisk] http://www.un.org/Depts/DPKO/Missions/onumoz_b.htm. Hämtdatum: [2018-05-23].
- DPKO - United Nations Department of Peacekeeping Operations, 1996. *Mozambique - ONUMOZ* [elektronisk] http://www.un.org/Depts/DPKO/Missions/onumoz_b.htm. Hämtdatum: [2018-05-23].
- DPKO - United Nations Department of Peacekeeping Operations Peace, 2005 [elektronisk]. Sierra Leone - UNAMSIL - Background. Tillgänglig: <https://peacekeeping.un.org/mission/past/unamsil/background.html> Hämtdatum: [2018-05-18].
- ECOSOC - United Nations Economic and Social Council (E/CN.4/2006/10/Add.1) 2006-02-01.
- Flores, T.E. & Nooruddin Irfan, a. 2012, "The Effect of Elections on Postconflict Peace and Reconstruction", *The Journal of Politics*, nr. 2, s. 558-570.
- Freedom House, a, 2018. *Guatemala*. [elektronisk] Tillgänglig: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2002/guatemala> Hämtdatum: [2018-05-22]
- Freedom House, b, 2018. *Mozambique*. [elektronisk] Tillgänglig: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/1999/mozambique> Hämtdatum: [2018-05-22].
- Freedom House, c, 2018. *Nepal*. [elektronisk] Tillgänglig: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2008/nepal> Hämtdatum: [2018-05-22].
- Freedom House, d, 2018. Sierra Leone. [elektronisk] Tillgänglig: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2003/sierra-leone>. Hämtdatum: [2018-05-25].
- Försvarsmakten, a [elektronisk] UNIOSIL - SIERRA LEONE. Tillgänglig: <https://www.forsvarsmakten.se/sv/information-och-fakta/var-historia/mer-historia/avslutade-enskilda-insatser/uniosil-sierra-leone/> Hämtdatum: [2018-05-18].
- Försvarsmakten, b [elektronisk] MINUGUA – GUATEMALA. Tillgänglig: <https://www.forsvarsmakten.se/sv/information-och-fakta/var-historia/mer-historia/ovriga-insatser/minugua-guatemala/> Hämtdatum: [2018-05-22].
- Galtung, J. 1996, *Peace by peaceful means : peace and conflict, development and civilization*, Sage, 1996, London.
- Gamba, V. 2008 "Post-Agreement Demobilization, Disarmament, and Reconstruction: Towards a New Approach" I Darby, J. & Mac Ginty, R., *Contemporary peacemaking: conflict, peace processes and post-war reconstruction*, 2 uppl., Palgrave Macmillan, Basingstoke. s. 178-191.
- Ghebali, V. 2009, "Free and Fair Elections", I Chetail, V. (red.), *Post-Conflict Peacebuilding: A Lexicon*. New York: Oxford University Press. s. 128-145.

- Globalis – Svenska FN-förbundet 2015. *Guatemala* [elektronisk]. Tillgänglig: <https://www.globalis.se/Laender/Guatemala> Hämtdatum [2018-05-22].
- Globalis – Svenska FN-förbundet 2016. *Mozambique* [elektronisk]. Tillgänglig: <https://www.globalis.se/Laender/Mocambique> Hämtdatum [2018-05-22].
- Globalis – Svenska FN-förbundet 2016b. *Sierra Leone* [elektronisk]. Tillgänglig: <https://www.globalis.se/Laender/Sierra-Leone>. Hämtdatum [2018-05-25].
- Gurung, R., Drew, E., 2015. *Peace Audit Nepal* London: International Alert.
- Hartzell, C., Hoddie, M., & Rothchild D., 2001, "Stabilizing the Peace after Civil War: An Investigation of Some Key Variables", *International Organization*, , nr. 1, s. 183-208.
- HRW - Human Rights Watch, 2016. *Nepal: Decade After Peace, Scant Progress On Justice.* [elektronisk]. Tillgänglig: <https://www.hrw.org/news/2016/11/18/nepal-decade-after-peace-scant-progress-justice>. Hämtdatum: [2018-05-17].
- Höglund, K., Öberg, M. 2011 "improving Information Gathering and Evaluation" I Höglund, K., Öberg, M. (red.), *Understanding Peace Research*, Routledge:New York. s. 185-198.
- Högbladh, S, 2011. "Peace agreements 1975-2011 - Updating the UCDP Peace Agreement dataset", in Pettersson T.& Lotta T. (eds.), 2012, *States in Armed Conflict 2011*, Uppsala University: Department of Peace and Conflict Research Report s. 39-56.
- ICTJ - International Center for Transitional Justice, 2009. *Report and Proposals for the Implementation of Reparations in Sierra Leone* [elektronisk]. <https://www.ictj.org/sites/default/files/ICTJ-SierraLeone-Reparations-Report-2009-English.pdf> Hämtdatum: 2018-05-25.
- IDA- The International Development Association 2009. *Sierra Leone: From Conflict to Democratic Rule* [elektronisk]. <http://siteresources.worldbank.org/IDA/Resources/ida-SierraLeone-10-02-09.pdf> Hämtdatum: [2018-05-17]
- IEP - Institute for Economics & Peace, 2016. *Global Peace Index - Ten Years of Measuring Peace* [elektronisk]. Tillgänglig: http://visionofhumanity.org/app/uploads/2017/02/GPI-2016-Report_2.pdf. Hämtdatum: [2018-05-17].
- IRIN - Integrated Regional Information Networks, [elektronisk] 2009. Lack of aid funds for amputees, rape survivors, war widows. Tillgänglig: <http://www.irinnews.org/report/83100/sierra-leone-lack-aid-funds-amputees-rape-survivors-war-widows> Hämtdatum: [2018-05-25].
- Jarstad, A., Olivius, E., Åkebo, M., Höglund, K., Söderberg Kovacs, M., Söderström, J., Saati, A., Kostic, R. & Sahovic, D. 2015, *Peace agreements in the 1990s: what are the outcomes 20 years later?*, Umeå Working Papers in Peace and Conflict Studies, Umeå.
- Joshi, M., Darby, J. 2013, "Introducing the Peace Accords Matrix (PAM): a database of comprehensive peace agreements and their implementation, 1989–2007", *Peacebuilding*, Vol. 1 Nr. 2, s. 256-274.
- Kabia, J.M. 2012 "A Force For Good? Police Reform in Postwar Sierra Leone" I Francis D.J. (red.), *Policing in Africa*. Palgrave Macmillan:New York. s. 53-72.

- Karbo, T. 2012, "Localising Peacebuilding in Sierra Leone", *ACCORD - African Centre For The Constructive Resolution Of Disputes*, nr. 2, s. 1- 13.
- Levine, D.H. 2007, "Organizational Disruption and Change in Mozambique's Peace Process", *International Peacekeeping (13533312)*, vol. 14, nr. 3, s. 368-383.
- Lund, M. 2003, "What kind of peace is being built? Taking stock of post-conflict peacebuilding and charting future directions", *Paper presented on the 10th Anniversary of Agenda for Peace, International Development Research Centre, Ottawa, Canada*, , s. 2-55.
- Malan, M. 1999, "Peacebuilding in southern Africa: police reform in Mozambique and South Africa", *International Peacekeeping*, vol. 6, nr. 4, s. 171-190.
- Manning, C. L. (2002). *Politics of Peace in Mozambique: Post-conflict Democratization, 1992-2000* [Elektronisk]. Praeger
- Manning, C. & Malbrough, M. 2009, "Learning the Right Lessons from Mozambique's Transition to Peace", *Taiwan Journal of Democracy*, vol. 5, no. 1, pp. 77-91.
- Mouffe, C. 1999, "Deliberative Democracy or Agonistic Pluralism?", *Social Research*, , nr. 3, s. 745.
- Mouffe, C. 2013, *Agonistics : thinking the world politically*, Verso, 2013, London.
- MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap [elektronisk] 2013. [sakerhetspolitik.se](http://www.sakerhetspolitik.se) - Fördjupning Sierra Leone. Tillgänglig: <http://www.sakerhetspolitik.se/globalassets/pdf/varldskartan-arkiv/sierra-leone-fordjupning.pdf> Hämtdatum: [2018-05-25].
- MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap [elektronisk] 2017. [sakerhetspolitik.se](http://www.sakerhetspolitik.se) - Fördjupning Korea. Tillgänglig: <http://www.sakerhetspolitik.se/Konflikter/Korea/Fordjupning/>. Hämtdatum: [2018-05-17].
- Muggah, R. 2009, "Disarmament, Demobilization, and Reintegration", I Chetail, V. (red.), *Post-Conflict Peacebuilding: A Lexicon*. New York: Oxford University Press. s. 123-135.
- NIPS - Nepal Institute for Policy Studies, 2013, "Nepal's Peace Process: A Brief Overview, Policy Paper, vol. 8 nr. 1 s. 1-24.
- OAS - The Organization of American States, 1999. *Report of The Electoral Observation Mission To Guatemala 1999 Elections*. Tillgänglig: <http://www.oas.org/sap/docs/misiones/1999/cp07444e04%20guatemala%20in g%20elec%20eng.pdf> Hämtdatum; 2018-05-22
- Orfici, D., Damman, S. 2009 "Mine Action", I Chetail, V. (red.), *Post-Conflict Peacebuilding: A Lexicon*. New York: Oxford University Press. s. 188-199.
- Page Fortna, V. 2003, "A Lost Chance for Peace: The Bicesse Accords in Angola", *Georgetown Journal of International Affairs*, nr. 1, s. 73-79.
- Page Fortna, V.. 2004a, "Does Peacekeeping Keep Peace? International Intervention and the Duration of Peace after Civil War", *International Studies Quarterly*, , nr. 2, s. 269-292
- Page Fortna, V.. 2004b, *Peace time: Cease-fire agreements and the durability of peace*, Princeton University Press, New Jersey.
- Page Fortna, V. & Howard, L.M. 2008, *Pitfalls and prospects in the peacekeeping literature*, Annual Reviews.

- PAM a - Peace Accords Matrix Kroc Institute for International Peace Studies, University of Notre Dame. *Accord for a Firm and Lasting Peace*. [elektronisk] Tillgänglig: <https://peaceaccords.nd.edu/accord/accord-firm-and-lasting-peace>. Hämtdatum: [2018-05-22].
- PAM b - Peace Accords Matrix Kroc Institute for International Peace Studies, University of Notre Dame. *General Peace Agreement for Mozambique*. [elektronisk] Tillgänglig: <https://peaceaccords.nd.edu/accord/general-peace-agreement-mozambique>. Hämtdatum: [2018-05-23].
- PAM c - Peace Accords Matrix Kroc Institute for International Peace Studies, University of Notre Dame. *Comprehensive Peace Agreement*. [elektronisk] Tillgänglig: <http://peaceaccords.nd.edu/accord/comprehensive-peace-agreement>. Hämtdatum: [2018-05-23].
- PAM d - Peace Accords Matrix Kroc Institute for International Peace Studies, University of Notre Dame. *Lomé Peace Agreement*. [elektronisk] Tillgänglig: <https://peaceaccords.nd.edu/accord/lom-peace-agreement> Hämtdatum: [2018-05-25].
- Peterson, J.H. 2013, "Creating Space for Emancipatory Human Security: Liberal Obstructions and the Potential of Agonism", *International Studies Quarterly*, vol. 57, nr. 2, s. 318-328.
- Potter, A. 2009 "Women, Gender and Peacemaking in Civil Wars", I Chetail, V. (red.), *Post-Conflict Peacebuilding: A Lexicon*. New York: Oxford University Press. s. 105-119.
- Pouliny, B. 2009, "Local Ownership", I Chetail, V. (red.), *Post-Conflict Peacebuilding: A Lexicon*. New York: Oxford University Press. s.174-187.
- Quinney, N. 2011 *Justice and Security Dialogue in Nepal*, United States Institute of Peace.
- Ramsbotham 2010, *Transforming violent conflict: radical disagreement, dialogue and survival*, Routledge, London.
- Reilly, B. 2015, "Timing and sequencing in post-conflict elections", , nr. 26, s. 2-20.
- Ross, A. 2015, "United Nations Verification Mission Guatemala (MINUGUA)", I Koops, J. A., Tardy, T., MacQueen, N., Williams, P. D. (red.), *The Oxford Handbook of United Nations Peacekeeping Operations*. New York: Oxford University Press. s. 1-10.
- Sambanis, N. 2008, "Short- and Long-Term Effects of United Nations Peace Operations", *The World Bank Economic Review*, , nr. 1, s. 9-32.
- Seyle, C., 2013 *Good Governance as a Path to Peace, Peace Policy*.
- Shinko, R.E. 2008, "Agonistic peace: A postmodern reading", *Millennium: Journal of International Studies*, vol. 36, nr. 3, s. 473-491.
- Sida [elektronisk] 2015. Utvecklingen i Moçambique. Tillgänglig: <https://www.sida.se/Svenska/Har-arbetar-vi/Afrika/Mocambique/Utvecklingen-i-Mocambique/> Hämtdatum: [2018-05-23].
- Sida 2016. *Utvecklingen i Guatemala* [elektronisk]. Tillgänglig: <https://www.sida.se/Svenska/Har-arbetar->

- [vi/Latinamerika/Guatemala/Utvecklingen-i-Guatemala/](#) Hämtdatum: [2018-05-22].
- Social Alert, 2007. "Guatemala 10 years after the Peace Accords", Reports on Economic, Social and Cultural Rights, nr. 3, s. 1-31.
- Stanley, W. 2013. *Enabling Peace in Guatemala: The story of MINUGUA*. Colorado: Lynne Rienner Publishers.
- Stanley, W.D., Call, C.T. 2008 "Military and Police Reform after Civil Wars" I Darby, J. & Mac Ginty, R., Contemporary peacemaking: conflict, peace processes and post-war reconstruction, 2 uppl., Palgrave Macmillan, Basingstoke. s. 300-312.
- Stuster, J. D., 2013. "How Africa's Most Successful Peace Treaty Fell Apart" *FP - Foreign Policy*, 2013-10-23.
- The Carter Center, 2009 *Observing the 2008 Nepal Constituent Assembly Election* [elektronisk]. Tillgänglig: https://www.cartercenter.org/resources/pdfs/news/peace_publications/election_reports/finalreportnepal2008.pdf. Hämtdatum: [2018-05-23].
- The Carter Center, 2014 *Presidential, Legislative, and Provincial Assembly Elections in Mozambique* [elektronisk]. Tillgänglig: https://www.cartercenter.org/resources/pdfs/news/peace_publications/election_reports/mozambique-finalrpt-061616.pdf Hämtdatum: [2018-05-23].
- The Kathmandu Post, 2015 "Disputed issues should be finalised soon: NC", 2015-06-03.
- The Lomé Agreement, 1999. [elektronisk] https://peaceaccords.nd.edu/sites/default/files/accords/The_Lome_Peace_Agreement-1999_0.pdf Hämtdatum: [2018-05-24].
- UCDP, a - Uppsala Conflict Data Program. *Nepal*. [elektronisk] Tillgänglig: <http://ucdp.uu.se/#country/790> Hämtdatum: [2018-05-24].
- UCDP, b - Uppsala Conflict Data Program. *Sierra Leone*. [elektronisk] Tillgänglig: <http://ucdp.uu.se/#country/451>
- UCDP, c - Uppsala Conflict Data Program. [elektronisk] Tillgänglig: <http://ucdp.uu.se/> Hämtdatum: [2018-05-24].
- UI - Utrikespolitiska institutet - Landguiden [elektronisk] 2016. Modern Historia. Tillgänglig: <https://www.ui.se/landguiden/lander-och-omraden/afrika/mocambique/modern-historia/> Hämtdatum: [2018-05-23].
- UN - United Nations 2004. *Final report on ten-year Sierra Leone conflict published; Deeds to set out historical record, offer guidance for future* [elektronisk]. Tillgänglig: <https://www.un.org/press/en/2004/ecosoc6140.doc.htm> Hämtdatum: [2018-05-17].
- UN - United Nations [elektronisk] 2011 On Eve of Closure of United Nations Mission in Nepal, Security Council Reaffirms Support for Peace Process, Urges Stepped Up Efforts to Fulfil Prior Agreements. Tillgänglig: <https://www.un.org/press/en/2011/sc10152.doc.htm> Hämtdatum: [2018-05-24].
- UNDP- United Nations Development Programme [elektronisk] 2013. Local Peace Committees can be biggest contributor to peace during crises. Tillgänglig:

- <http://www.np.undp.org/content/nepal/en/home/presscenter/articles/2013/05/28/local-peace-committees-can-be-biggest-contributor-to-peace-during-crises/>
Hämtdatum: [2018-05-24].
- UNDP - United Nations Development Programme, 2017. [elektronisk] http://www.np.undp.org/content/nepal/en/home/library/democratic_transition/a-decade-of-peace.html Hämtdatum: 2018-05-24].
- UNGA - United Nations General Assembly A/51/796, UNSC - United Nations Security Council S/1997/114, 1997-02-17.
- UNGA - United Nations General Assembly (A/52/757), 1998-02-04.
- UNGA - United Nations General Assembly (A/53/853), 1999-03-10.
- UNGA - United Nations General Assembly (A/54/688), 1999-12-21.
- UNGA - United Nations General Assembly (A/59/307), 2004-08-30.
- UNICEF - United Nations Children's Fund. [elektronisk] 2011. Nepal celebrates becoming the second country in Asia to become free of minefields. Tillgänglig: https://www.unicef.org/infobycountry/nepal_58985.html Hämtdatum: [2018-05-24].
- UNSC - United Nations Security Council S/24635 1992-10-08.
- UNSC - United Nations Security Council (S/1997/432), 1997-06-04.
- UNSC - United Nations Security Council (S/2007/235), 2007-04-26.
- Upreti, B. R., Bhattarai, R., Wagle, G. S., (red.). 2013 *Human Security in Nepal: Concepts, Issues and Challenges*. Kathmandu: Nepal Institute for Policy Studies (NIPS) and South Asia Regional Coordination Office of NCCR (North-South).
- USIP- United States Institute of Peace 2017. *Inclusive Peace Processes Are Key to Ending Violent Conflict* [elektronisk]. Tillgänglig: <https://www.usip.org/sites/default/files/2017-05/pb222-inclusive-peace-processes-are-key-to-ending-violent-conflict.pdf> Hämtdatum: [2018-05-17].
- Valdez, J. F., Monzón, I., Godnick, W., 2006. ” War and peace: the ongoing business revolution in Guatemala”, I Gundz, Canan - Jessica Banfield, Nick Killick (red.), *Local buisness, local peace - The peacebuilding potential of the domestic private sector*. London: International Alert. s. 335-363.
- Walter, B.F. 1999, "Designing Transitions from Civil War: Demobilization, Democratization, and Commitments to Peace", *International Security*, , no. 1, pp. 127-155.
- Walter, B.F. 2002, *Committing to peace : the successful settlement of civil wars*, Princeton University Press, Princeton.
- Walter, B. F. 2010 Conflict Relapse and The Sustainability of Post-conflict Peace, World Development Report 2011 Background Paper s. 1- 40.